

Tóth Géza József

(Budapest, 1930. 04. 28. – Székesfehérvár, 1995. 01. 06.)

Összeállította: Kovács Eleonóra

Gépészmérnök, gazdasági mérnök. Diplomáját a Dnyepropetrovszki Kohászati Egyetem Gépészmérnöki Karán szerezte, később a Budapesti Műszaki Egyetemen gazdasági mérnöki végzettséget szerzett. Kohászati szaktudományokból doktorált. Személyét Fejér megyéhez a Dunaújvárosi Vasműben 1955-től 1964-ig, valamint a Székesfehérvári Köfémben 1964. és 1992. között töltött évek kötik. Nevéhez fűződik a Köfém vállalat kiépítése, nagymértékű fejlesztése. Utóbbi munkahelyén 1987-től már vezérigazgatóként működött. Számos egyesület – köztük az OMBKE, GTE – tagja, több díj és kitüntetés birtokosa. Székesfehérváron önkormányzati képviselőként is tevékenykedett. Több szabadalmaztatott találmány fűződik a nevéhez.

Tóth Géza József 1930-ban született Budapesten, Tóth Gábor és Diószegi Mária gyermekeként. 1944-től Nádudvaron élt és dolgozott egy ideig, majd tanulmányokba kezdett. Középiskolai tanulmányait Debrecenben a Fazekas Mihály Gimnáziumban végezte, 1950-ben érettségizett. 1950 és 1955 között állami ösztöndíjjal a Szovjetunióban tanult a Dnyepropetrovszki Kohászati Egyetem Gépészmérnöki Karán. 1955-ben vörös diplomával szerezte meg gépészmérnöki oklevelét. Ezt követően 1955. augusztus 3-án Dunaújvárosban a Dunai Vasműben helyezkedett el, ahol kezdetben üzemmérnök, osztályvezető, később üzemvezető, majd kiemelt mérnök beosztásban dolgozott 1964. március 14-ig. Munkája mellett tanított a dunaújvárosi Felsőfokú Technikumban.

1964 márciusában áthelyezték a Székesfehérvári Könnyűfém-műbe, ahol az üzemben akkor induló beruházások koordinálása volt a feladata, mint beruházási

főosztályvezetőnek. 1968. április 30-ig működött ebben a beosztásban, majd beruházási főmérnökként dolgozott 1974 januárjáig. Ezt követően lett a gyár műszaki igazgatóhelyettese, majd 1981. július 2-től igazgatója. 1987 decemberében lett vezérigazgató, s ezt a feladatot látta el 1992 decemberében történt nyugdíjba vonulásáig.

Munkája mellett további tanulmányokat folytatott,

így a Budapesti Műszaki Egyetemen gazdasági mérnöki végzettséget szerzett 1975-ben, jeles minősítéssel, 1986-ban pedig a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen doktorált kohászati szaktudományokból.

Fejér megyéhez fűzte egész szakmai tevékenysége, a kezdeti dunaújvárosi évek, majd a székesfehérvári, hosszú ideig tartó működés. A Székesfehérvári Könnyűfém-műben a négyütemű beruházás megvalósításában vett részt. A beruházás első üteme a széles szalag hengermű, a második ütem ennek továbbfejlesztése volt (présgépek telepítése és hőkezelő kemencék beszerzése, a rákhegyi vízvezeték megépítése, kazánház szennyvízhálózat és úthálózat kiépítése). Ekkor valósult meg a munkásszállók, az új irodaház, valamint 300 lakás megépítése is. Ezek átadására 1971-ben került sor. 1973–1976 között a hengerműben kiegészítő berendezéseket telepítettek, megépült a présmű 3. hajója. Itt kaptak helyet a présgépek és a különböző hőkezelő kemencék, valamint a sziklaforgácsoló be-

rendezés is. Ünnepeles átadásukra 1976 júniusában került sor. A IV. ütem beruházásainak irányítását már, mint műszaki igazgató, majd igazgató végezte, felügyelte. E fejlesztések legfontosabbika a japán hideghengerállvány (IHI) volt, amelynek ünnepeles üzembe helyezése 1981. november 26-án történt. Jelentősége már csak az akkori magyar viszonyok közötti újdonsága miatt is nagy volt. Jelentős lépésnek számított a gyárban a tranzit raktár és a csomagoló átadása is. A meglévő présgépeket és kiszolgáló

berendezéseit is felújították ekkor. A IV. ütemben megvalósult beruházások ünnepeles átadására 1984-ben került sor. E kiépült nagyvállalat irányítása volt ezt követően dr. Tóth Géza feladata.

Több szabadalmaztatott találmány is fűződik a nevéhez (pl. az alumínium útkorlát). Szakcikket is írt. 1988-ban kapott Eötvös Loránd-díjat, a Köfém rekonstrukciós fejlesztése, ill. az exporttevékenység bővítése érdekében tett magas színvonalú irányító munkájáért. Irányításával a Köfém félgymártmány termelése évi 30 ezer tonnáról 100 ezer tonnára, majd a nyolcvanas években végrehajtott fejlesztésekkel újabb 60 százalékkal nőtt. Eközben a fokozott kikészítettségű alumíniumtermékek exportját évi 35 ezer tonnára emelték, új, tengerentúli piacokat is bekapcsolva a kereskedelembe.

Munkája mellett közéleti, egyesületi tevékenységet is folytatott. Az Országos Kohászati és Bányászati Egyesületnek (OMBKE) 1965-től haláláig tagja volt, a Gépipari Tudományos Egyesületnek (GTE) pedig 1968-tól. Ugyancsak tag volt az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságában. Szakmai egyesületi tagságai mellett lakóhelye, környezete iránti érdeklődésből alapító tagja volt a Székesfehérvári Városszépítő Egyesületnek. Vállalatvezetőként, később pedig önkormányzati képviselőként is sokat tett a Köfém és környéke,

de más létesítmények fejlesztéséért is: pl. a Köfém tanuszoda építése, tekepálya létesítése, a Köfém Múvelődési és Klubház átalakítása, üzemorvosi rendelő építése, a műjégpálya fedetté tétele. Közbenjárására nyílt meg a Zobori úton a postahivatal, de támogatta a Fejér Megyei Szent György Kórházat is. Több hasznos és városunk életében is jelentős kezdeményezést segített.

Az oktatás, az alumíniumipari szakképzés is foglalkoztatta. Támogatta az alumíniumipari technikusképzés beindítását, az Árpád Szakképző Iskolát (1986). Szíven viselte az Alumíniumipari Múzeum sorsát, gondozását is. Alumínium harangöntő művészek munkáját is pártfogolta, kezdeményezője volt az alumíniumszobrász szimpóziumnak. Vállalatvezetőként módja volt különböző kezdeményezéseket, egyesületeket és létesítményeket is segíteni. Így a Vízi Sport Egyesületet (Kovács Zoltán, Fidel László világbajnokok munkáját), Fa Nándor és Gaál József Szent Jupáttal tett Föld körüli útját, s az Alba Regia Népi Együtttest. Önkormány-

zati képviselőként lakókörnyezetében nevéhez fűződik a lakossági gázvezetékek megépítésének és az utak felújításának lebonyolítása. Több alkalommal az év emberének választották.

Szakmai és közéleti munkájáért számos elismerésben részesült: A kohászat kiváló dolgozója (1957, 1961), A haza fegyveres szolgálatáért (1967), Kiváló dolgozó (1966, 1970, 1977, 1979), Munkaéremrend bronz fokozat (1971), Munkaéremrend ezüst fokozat (1977), Tűzbiztonsági érdemérem (1978), Munkaéremrend arany fokozat (1984), A haza szolgálatáért érdemérem arany fokozat (1983), Eötvös Loránd Díj (1988), a Kőfém SC Sportdíja (1987, a Kőfém Uszoda alapításáért).

Munkája egyben a hobbi is volt, sok időt töltött a munkahelyén, szabadidejében is szívesen foglalkozott szakmai kérdésekkel, ám érdeklődése másra is kiterjedt. Szerette a természetet, érdekelték a növények (különösen az örökzöldek); a famunkák, a fafaragás és egyéb barkácsolás is kedvelt elfoglaltságai közé tartozott.

Még az 50-es években alapított családot. Első házasságából született Szergej nevű fia tanszékvezető főiskolai tanár Szegeden, a második házasságából született gyermeke, dr. Tóth Pálma Ibolya ügyvéd Székesfehérváron.

Dr. Tóth Géza nyugdíjazását követően is Székesfehérváron élt. Itt hunyt el 1995. január 6-án. A székesfehérvári Béla úti temetőben van a nyughelye.

Aluminiumipari Múzeum

Hengerlés

Forrás:

Fejér Megyei Hírlap 1981. október 3. 1. p.

Fejér Megyei Hírlap 1981. november 27. 1. p.

Fejér Megyei Hírlap 1987. október 22. 1. p.

Fejér Megyei Hírlap 1987. december 1. 1-2. p.

Fejér Megyei Hírlap 1987. december 31. 1-2. p.